

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXXII.

Telefon: Nr. 226.

GAZETA apare în fiecare zi

Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 8 cor.
M-rii de Duminecă 4 cor. pe săptămână.

Pentru România și străinătate.
Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
M-rii de Duminecă 8 fr. pe săptămână.

Se prenumeră la toate oficiile postale din țară și din afară și la d-nii colectorilor.

Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața mare târgului Inului Nr. 30, etajul I. Pe un an 20 cor., pe șase luni 10 cor., pe trei luni 5 cor. Cu dusul acasă: Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor. — Un osemn piar 10 bani. — Atât abonamentele, cât și inserțiunile sunt a se plăti în avans.

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Inscripțiile necurate nu se primesc.
Manuscrisurile nu se restituie.
P A S E R A T E
Se primesc la Administrațiunea Brașov și la următoarele
SPOURII de ANUNȚURI:
la Viena la M. Duxes Nachst.,
Vier. Augenthal & Berric Leszner,
Heinrich Schalek, A. Opeklik Nachst., Anton Orpelik.
la Budapesta la A. V. Golberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut)
Prețul inserțiilor: o serie armonioasă pe o coloană în bani pentru o publicare. Publicări mai dese după tariful și învoială. — RECLAMĂ pe pagina 2-a o serie 20 bani.

Nr. 257. Brașov, Sâmbătă 28 Noemvrie (11 Decemvrie) 1909.

Dela o persoană din gremiul conzistorial primim următoarea scrisoare, pe care o publicăm urmând principiul de-a da totdeauna cuvânt și celui învinuit, ori cât de naiv e apărât.

Stimate d-le Redactor.

Sibiu, la 27 Nov. 1909.

»In prefațitul d-voastră ziar din 26 Noemvrie a. c. a-ți publicat un raport detaliat despre alegerea de episcop la Caransebeș, care conține afirmațiuni contrare adevărului, prin intervertirea faptelor și în consecință menite a ridica acușe nedrepte asupra I. P. S. Sale archiep. și metrop. nostru Ioan Mețianu. Raportorul Dv. admite ca suposiție svonul, că I. P. S. Sa ar fi avut de gând să conducă în persoană actul alegerii, ca astfel mai ușor să poată presiona în favorul unui pretins candidat al său. Plecând din aceasta suposiție, raportorul d-voastră sub perspectiva unor demonstrații din partea publicului agitat, aduce învinuiri I. P. S. Sale pentru preaînalta rezoluție de neîntărire a celorlalți doi episcopi aleși înainte.

Atât d-voastră d-le redactor, cât și publicul nepărtinitor ușor vă veți convinge de netemeinicia acestei învinuiri, chiar și din împrejurarea, că I. P. S. Sa archiep. și metrop. Ioan Mețianu cu o lună înainte de alegere a încredințat cu conducerea actului pe P. Cuv. Sa archimandritul Filaret Musta. Dacă I. P. S. Sa ar fi avut intențiunea, pe care tendențios i-o atribue raportorul d-voastră, veți admite, că nimic nu-l putea împiedeca, ca însuși să conducă alegerea, sau să încredințeze cu conducerea aceleia pe un om încrezut al său și nu pe archimandritul Fil. Musta, pe care lumea îl crede supărat pentru neîntărirea sa de episcop! Dar, că I. P. S. Sa n'a avut aceasta intențiune, ba n'a avut nici candidatul mai agreeat între aspiranți, reiese și din faptul, că în decursul congresului național-bisericesc, intrând o conferință de zece membrii pentru a se consulta asupra acestei alegeri, I. P. S. Sa a declarat categoric, că dânsul nu are candidat și nici n'a recomandat vre-o persoană, ca să nu cadă asupra dânsului răspunderea. Cei-ce susțin deci contrarul, spun un nead- văr.

Tot asemenea neadevăr este și afirmațiunea adese-ori colportată prin ziarele noastre, că I. P. S. Sa ar fi lucrat indirect pentru neîntărirea celor doi candidați mai înainte aleși. Adevărul este, că I. P. S. Sa a făcut tot ce i-a stat în putere pentru întărirea celor aleși, dar n'a putut răsturna motivele contrarilor, invocate pentru neîntărirea, cari motive la timpul său se vor descoperi (Dar pe cale particulară nu se puteau descoperi celor competenți??) și cunoscându-le și publicul mare, ușor se va convinge despre adevăr.

— Așteptăm cu nerăbdare să ne putem convinge despre adevăr.

Insemnări în vânt

I. Agârbiceanu.

Autorul volumului »In clasa cultă« a dat redacției noastre rândurile acestea, încă de mult. Sunt o minunată psihologie a urmașilor de sclavi, cu sufletul încărcat de ură moștenită în contra domnilor străini. Și parcă nu numai o psihologie din lumea proletarilor — prinsă cu o putere artistică, ca și care numai la moralității veacului de mijloc mai găsim — ci totodată ca un »document uman« al crizei sufletești, prin care trecuse întreaga generație de azi, la o anumită limită de ani. Am găsit msul răscolind vrafuri învechite și îl publicăm fără de a cere din nou voia autorului — »Gaz. Trans.»

„...Și ori cât ași cerca să dau într-altă parte, tot aicia mi-se întoarce gândul: la desfășuritul șir al nedreptăților și al idealurilor moarte...

Se a trecut mă plimbam pe afară, după munca obositoare de cancelarie, să sorb din sănătatea aerului umezit de stropii nevăzuți de rouă. Ce scrisesem toată ziua îmi tâmpi mintea și 'mi bolnăvi sufletul. Un șir de paragrafi împlețiți anume să ascundă adevărul și să învingă minciuna. Și mă gândeam să-mi iau puteri din viața curată a firii ca să pot gândi cel puțin. E grozav dacă ajungi odată să nu mai poți gândi. Și plimbându-mă trec pe lângă cunoscuți mai mari ca mine, — o, eu sunt numai un om — trec pe lângă ei și

nu-i salut. Aceasta vor fi însemnând vorbele ce le aruncă unul în treacăt după mine: »Mizerabilul, trăiește din bunăvoința și sudoarea mea, și nici nu mă vede«. Și un glas pițigaiat de cucoană adause: »Creșterea Ioniță dragă... Ce să-i faci dacă-i lipsește cultura de lipsă!« Era șeful meu cu soția. Dar să fi fost de pe-a mea parte împăratul cu împărăteasa, și nu m-ași fi putut opri atunci să nu mi fac judecata mea despre ei. Cei un domn și cei o doamnă? Cum deschiseră ochii de lumină albă câteva stele, m-așez pe un scaun în promenadă și 'mi mai pun odată întrebarea: cei un domn și cei o doamnă?

În lumea de azi domnii se deosebesc de muritorii de rând. Toți muritorii de rând sunt oameni, domnii sunt mai mult decât oameni. Ei au ceva din ființa vechilor zei: au patimi omenești cu mult mai potrivnice firii decât alți oameni, și au putere să-și îndeplinească patimele. Ca și în fața zeilor de odinioară, înaintea domnului mare de azi vulgul tremură, țaranul își ridică pălăria și cade în genunchi, domnii mai mititei se clatină din picioarele subțirele, ce abia-i mai tin. Glasul lor e răsunător când ceartă, adânc când poruncește, tunet dacă se mânia. Voința lor, — ca și a zeilor de odată — reprezintă dreptatea și morală. După cum zeii păgâni aveau nemurirea și puterea ca să poată stăpâni deplin și vecinic, astfel domnii de azi au »cultura« și banii, ca nimic să nu le stee împotriva. Și o castă deosebită formează astăzi domnii, — după cum odată zăii. Chiar și la noi pe pământ. Și-și zice clasa aceasta elită și-și zidește din drepturi ce nu există mur chinezesc ca să nu poată pătrunde nime în sanctuarul vieții ei. Și încunjurată de murul modern chinezesc: al »poziției« al banilor și a unei culturi ce zice că are — își întinde acelo elita mreaja vieții sale imple-

tită din subțiri, din fine fire de paingin, — firele vieții ei convenționale. Vezi bine, să pătrundă acolo vr-un mojie, vr-un țăranoi cu opincile lui, cu băta lui ciobănească dela sate, ar fi gata cu mreaja cea de paiangin, căci toate firele s-ar lua după băta, după cioareci, după căciula. S-ar acăța și s-ar rupe. De aceea se vede că trebuie să stee țaranul și alți muritori de rând cu căciula în mână, departe de'a un pas până la trei de domnul cu care vorbește.

Și după cum odată zeii cărmuiau lumea și învăteau soartea popoarelor, fac aceeași treabă astăzi domnii. Să vedeți de pildă la noi, cum merg domnii în frunte, cum strigă la adunări, cum buciună în gazete. O Jupiter, tu pater et regnator omnium! Dar după cum atunci, de era de pildă oștirea slabă, era bătută cu tot ajutorul zeilor, astfel astăzi vulgul numai din vorbe nu poate scoate nici o putere de viață cu toată ticăloșia lui.

Și totuși zeilor de-odată li-se aduceau jertfe — și tot așa astăzi domnii de jertfe au parte. Cu o mică deosebire. Astăzi jertfele nu se aduc ci și-le aduc cei din clasa supraomenească. Când e vorba de jertfa nu miroasă azi nici căciula roasă, nici cămașa smolită, nici mânilor crepate de soare și asprite de muncă. Dacă e să se ridice tezaurul pentru murul modern chinezesc, o, atunci grămădească sudoarea schimbată-n bani a sărăcimii, căci nu e frică nici pericol de vr'o miazmă neplăcută.

Și odată zeii, pe lângă patima jertfelor, aveau toate celelalte patimi omenești. Astfel sunt astăzi cei ce stăpânesc prin puterea banului, a poziției și a culturii.

Are, de pildă, un domn mare plăcerea să petreacă lunile de vară undeva la sat, la vr'o rudenie? El vine și rudenia trebuie să se bucure, căci i-se arată lucafașul familiei, a cărui strălucire va ridica din întune-

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

„Una, ca toate.“

Dramă de Oscar Wilde
Trad. de I. Broșu.
— Urmare. —

Gerald: Ce nume să iscălesc, eu, care n-am dreptul să port nici un nume? (Iscălește scrisoarea și o pune în plic, scrie adresa și vrea s-o sigleze. În momentul acesta ușa din stânga se deschide și intră Mrs. Arbuthnot. Gerald pune ciara pe masă și mama cu fiul se privesc în față.)

Lady Hunstanton (prin fereastra ușei din fund): La revedere, Gerald, trecem prin grădinița D-tale. Gândește-te la sfatul meu — și pleacă numai decât cu lordul Illingworth.

Mrs. Allonby: Au revoir, Mr. Arbuthnot, nu mă uita în călătorie; să-mi aduci ceva! Dar nu șaluri de India, nu, nu.

Gerald: Mamă, îi scriam... tocmai...
Mrs. Arbuthnot: Cui?

Gerald: Tatălui meu. I-am scris, să vie azi după prânz la noi, pe la 4 ore.

Mrs. Arbuthnot: Să nu vie! Să nu treacă pragul casei mele!

Gerald: Trebuie să vie!
Mrs. Arbuthnot: Gerald, dacă pleci cu lord Illingworth, pleacă numai decât; pleacă până nu mă omori, dar nu-mi cere să-l mai văd odată!

Gerald: Mamă, tu nu mă înțelegi. Nimic în lume nu m-ar putea sili, să plec cu lord Illingworth, sau să te părăsesc; mă cunoști prea bine. Nu, i-am scris.

Mrs. Arbuthnot (intrerupându-l): Ce i-ai scris?

Gerald: Nu găcești mamă, ce putem să-i spun în scrisoarea asta?

Mrs. Arbuthnot: Nu.

Gerald: Ba, tu știi, mamă, de sigur știi. Gândește-te, ce trebuie să se întâmple în curând, în dată, peste câteva zile?...
Mrs. Arbuthnot: Nu trebuie să se întâmple nimica.

Gerald: I-am scris lordului Illingworth, să te ia de soție!

Mrs. Arbuthnot: Să mă ia de soție?

Gerald: Mamă, îl voi sili. Răul ce s-a făcut odinioară, trebuie îndreptat. Căința urmează, mamă, și dreptatea vine cam încetinel dar trebuie să învingă! Peste câteva zile, tu vei fi soția legitimă a lordului Illingworth.

Mrs. Arbuthnot: Gerald!

Gerald: Voi inzista, mamă, îl voi sili; el nu va cuteza a se opune.

Mrs. Arbuthnot: Dar mă voi opune eu, Gerald! Nu vreau să fiu soția lordului Illingworth!

Gerald: Nu vrei să fi nevasta lui? Mamă!

Mrs. Arbuthnot: Nu vreau!

Gerald: Mamă, tu nu mă înțelegi; eu vorbesc pentru tine și nu pentru mine. Căsătoria aceasta, căsătoria de silă, căsătoria, ce trebuie să se îndeplinească din anumite cauze, luminoase ca ziua, mie nu-mi va fi de nici un folos, nu va fi în stare să-mi dea un nume, pe care să-l port în adevăr pe drept. Mamă, este în interesul tău să-l iai de bărbat — deși cam târziu, — pe acela, care mi-e tată! Spune, nu e ceva, și atât?

Mrs. Arbuthnot: Nu vreau să fiu a lui, nu vreau să mă cunun.

Gerald: Mamă, trebuie!

Mrs. Arbuthnot: Nu vreau. Tu vorbești de pocăință pentru un rău, săvârșit de mult. În ce chip să mă pocăiesc? Ori și ce căință e peste poate. Eu sunt bătută de Dumnezeu, el nu: aceasta e totul. E povestea obicinuită, a unui bărbat și a unei femei, cari s-au iubit. Sfârșitul e cel mai obicinuit sfârșit: femeia suferă și bărbatul umblă liber.

Gerald: Nu știu, mamă, dacă acesta e sfârșitul obicinuit. Nu cred. Viața ta, să nu se sfârșească astfel. Bărbatul să repare totdeauna, după puțință, aceia, ce a stricat. Trecutul, da, nu se uită ușor, dar, poate viitorul mamă, să-ți aducă o soartă mai bună.

Mrs. Arbuthnot: Dar n-am să fiu nevasta lordului Illingworth!

Gerald: Dacă lordul Illingworth ar veni, și te-ar ruga, să fi nevasta lui, i-ai da alt răspuns. Gândește-te, e tatăl meu!

Mrs. Arbuthnot: Dacă ar veni — și sunt convinsă, că n-are să vină — răspunsul meu, ar fi același. Gândește-te, sunt mama ta.

Gerald: Mamă, cu vorbele tale, nimecești în mine totul. Mă mir, cum de nu privești lucrurile din singurul punct de vedere corect. Pentru îndulcirea vieții tale, pentru înlăturarea umbrei, ce te impresară, această căsătorie trebuie să se facă. Alta nu este. După căsătorie, putem pleca împreună. Căsătoria ta însă, e o necesitate, e o datorință nu numai față de tine, ci și față de celelalte femei, — da, față de toate femeile din lume, pentru că ei să nu mai poată înșela și pe altele.

Mrs. Arbuthnot: N-am nici o datorință, față de alte femei; ele ru mă compătimească, n-au milă față de mine; femeile

rec și pe păcătosul de el, deși deocamdată îl îngroapă și mai tare în sărăcia lui netrebnică, prin luxul și pompa ce trebuie s'o ducă lucașul pe socoteala „bulgărilor de tină“.

Are — altă pildă — un domn mare o poftă bestială — cum nu găsești la cei pe cari d-lui le zice câte odată și așa? Morala nu mai are ce căuta, nenorocirea ce urmează de aici pentru cei mici trebuie ori să orbească ori să 'nebunească, dar de strigat înzadar ar cerea.

Doi vermi de aceștia ce se târău în tină au nenorocirea să se certe și să cheme pe unul din zei să-i împace? Zaul se arată mândru, plutind parcă în aerul mării. Îi împacă zdrobindu-i pe amândoi, și din puținul lor său galbin se îngrășe el mai departe.

Dar ce să stau eu numărând patimile acestea, ci ia mai bine să văd că 'ntr'adevăr cu ce se ridică un domn mare peste muritorul de rând.

Imi vin mie câte-odată așa curat gânduri nebune. Imi vine să despoi încet, cu tact, cu grijă, peliță de peliță, să desfac os de os din trupul unui zău de azi, să văd ce minuni zac acolo, ce puteri magice, cari ridică acel trup peste altele. Se 'nțelege, fac operația asta în gând. Și de ce dau e foarte puțin, mai bine, e tare rău. Căci nu aflu decât sediul câtorva boale, la unele complex de boale, câștigate dintr'o viață viețuită rău — ce deosebeste trupurile lor de-a muritorilor de rând. Incolo acea structură organică ce s'o desface odată ca la oricine altul.

Dar las', trupul e nimic. Nu prețuește, sufletul ne face să fim ceea ce suntem nu falciile, nici mâinile, nici nimic ce-i a trupului. O, ba da? Sărmanii creeri.

Dar caut după suflet și nu-l aflu. Ceva pată de întunecare parcă zăresc, ce se mișcă incoace și incolo. Și pe pata aceea neagră câte-un ochiu încrunțat în sânge, ochii patimilor. Umi-lința, sinceritatea, simțul de dreptate, o, și mai ales dragostea, — tot ceia ce face sufletul alb — adevărat suflet — nu pot afla.

Și totuși acești domni se cred din cerii picați. Ei s'or feri din alte motive de oamenii de rând și eu zic că bine fac așa, altfel ar lăți corupția sufletului lor și în profanum vulgus.

Idealuri de viață nu pot să aibă acești oameni, căci idealul vine din suflet.

Puși în viață oamenii fără idealuri, ori cu idealuri moarte, alătura cu muritorii de rând, — atârând aceștia de cei dintâi, lanțul nedreptăților a fost și va fi vecinic. Căci ne-

dreptatea o produce răutatea, care la rândul său nu e decât o corupție oarecare.

De-aceea vezi, dam eu vecinic de nedreptate, pentru că dam de oameni răi, putrezi.

Toate-ar fi cum ar fi, dar mă mir de șeful meu cum a putut putrezi așa în grabă. Cât ce s-a ridicat în elită, adică în al treilea cer, s-a gătat cu idealurile și cu dreptatea lui de odinioară. El se trage din umile et profanum vulgus. Așa păpușit cum e astăzi, nu-l cunoști. Dar în cutare sat, într-o casă coperită cu paie, în vr-un ungher din cămară, poate că mai găsești și azi cioarecii, ce i-a purtat în copilărie. De nu cumva îi vor fi dat ce-i de-acasă vr-unui jidov pentru miră-te ce comedie scilicet. Dar astăzi e domn mare. Are boală de rânză, are frac, și o lume de inchipuiri. Gândește de pildă, că eu trăiesc de pe spatele lui. La dreptul vorbind, asta ar fi chiar cu neputință, — căci șira spinării lui n-ar fi așa de tare.

Se vede că l-a orbit ceva de la început. Poate doamnă sa.

Că doamnele în ziua de azi se asemănă tare mult cu zeițele de odinioară. Nu orice doamnă, ci doamnele celea mari. Ca să ști cine-s acestea, n-ai decât să 'ntrebi pe vr-una din elită.

Ceva a fost rău în mine dela început. Imi aduc aminte încă de când eram tinăr și umblam la școală. De câte-ori treceam pe drum cu cărețele subsoară acasă, și vedeam în fereastră o doamnă ori o domnișoară, cum stă răzimată în coate, mă îngălbeneam. Fără voce, într-o clipită, le asemănam cu alte femei. Și nu puteam afla ce rost au ele în lumea asta. Nici un fel de lucru, nici cu mâinile, nici cu mintea. Ci să se gate numai ca păpușile și să aibă o vecinică sărbătoare. Atunci mă gândeam că de-ar avea doamnele astea mari și odraslele lor o minte, — numai un strop — ar trebui să se spânzure. Pentru că n-au nici o țintă în lume. Cel ce nu face nimic în toată viața, trebuie să putrezească. Acelea câteva mișcări pân' se găsesc dimineața, nu pot să însemne ceva. Și știam de mult povestea cu cele două fiare de plug. Ferul ce n-a brăzdat a fost mâncat de rugina.

Dar acum pe lângă zădărnicia vieții lor văd și nedreptatea. Căci până ce ele umblă în vizite, înghit dulceți și morfo-esc la prăjituri în răcoarea saloanelor, atâtea altele se luptă cu sapa, cu secerea, cu grebla, cu acul, ori ameteșc în cutare mașină ori cancelarie.

Acăștea din urmă aduc folos lumii, prețuesc mai mult, și totuși comorile s-astrâng în jurul celor dintâi.

Dar să mă gândesc mai bine la asemănările dintre doamnele mari de azi și zeițele de odinioară.

Și unele și altele poruncesc, adică zeițele au poruncit. După cum fie-care zeiță avea o însușire deosebită, astfel azi elita feminină e compusă din individe, cari toate au anumite însușiri deosebite, ridicate peste a muritoarelor de rând. Din însușirile acestora trăesc, își fac din ele o viață inchipuită. Pentru însușirile acestora trăesc și se sfădesc, după cum odinioară Iuno și Venus sau altele. Pe frumuseța trupului dau foarte mult, ca și zeițele, afară doar de întunecata Minerva. Dar este aici o deosebire. Zeițele n-aveau vestminte, pe când elita feminină de azi își decoltează numai brațele, gâtul, umerii și sinul, iar pe restul trupului domniilor din elită cheltuesc cu nemiluita. Și în punctul acesta au fost mai eco-noame zeițele.

Zeițele erau puțin în Olimp, de regulă călătoreau. Doamnele mari de azi fac călătoria asemenea. Iarna în țările calde, vara la băi ori ținuturi muntoase Cuibul cășii și-l păzesc foarte puțin.

Și unele și altele au setea aventurilor. Pilde pentru asta aș putea spune câte fire de păr în cap. Înaintea lor bărbații proprii sunt de regulă a cincina roată la car. Cu o deosebire. Fără roata asta, carul de regulă n-ar putea merge, s-ar prăbuși. Ele peste tot se urăsc cu dumnealor după câte-va luni. Dacă n-ar fi aventurile, ar trebui să moară de urât. Dar iarăș de n-ar fi bărbatul cu paralele, n-ar putea fi aventurile, și de-aici roata a cincina la carul unei cănăcii de elită, e indispensabilă.

Ci iar mă gândesc să nu mai stau la acestea asemănări, că nu le-aș termina poate niciodată. Creștele inimilor la zeițe și la femeile de elită sunt nenumărate.

Numai cât inima trebuie să fie lucie ca să poată fi sănătoasă. Inima cu crește aduce moarte. De aci trebuie să moară odată și toată elita feminină, și să rămână femeile. De aci ideal adevărat în femeie de elită nu poate să fie. Ci ideal mort.

Mă gândesc însă, cum a putut nevasta șefului meu să se ridice în elită? Părinții ei au fost neguțatori. Oameni cu avere bună, dar numai oameni. Și de-odată ea s-a făcut supraom, adică supra-femeie! Poate bărbatul? Ei, da, bărbatul am văzut de unde a plecat. Și totuși pare-că

aici bărbatul e de vină. Adecă nu el, ci poziția lui.

Vezi bine, dragi cetitori, — de-ici ceti careva prostiile acestea — eu nu vorbesc de oameni adevărați. Pentru că oamenii adevărați ori cât de sus ar fi puși prin cinstea lor, nu-și văd înălțimea unde se află, și astfel nici nu fac ca alții s-o simtă aceasta și s-o vadă. Oamenii adevărați tot ei rămân, tot așa, ori unde ar ajunge. Pe aceștia nu-i vei auzi vorbind nici odată că „noi, elita“, pentru că cu mintea luminată ce o au nu pot judeca astfel. Deși dacă ar avea cineva dreptul să-și zică supra-om, elită, pare că chiar ei ar fi aceia.

Vezi bine, dragi cetitoare, — dacă va fi vr-una curioasă să cetească bazaconile acestea — eu nu vorbesc de femei adevărate, ci de așa zisele femei-păpuși. Ori dacă limba românească mi-ar permite un cuvânt compus, vorbesc de o „femeie-oglină-haină-voiajuri-fumuri“. Și mai ales fumuri. Căci o femeie adevărată tot așa rămâne, ori e împărăteasă, ori e cerșitoare. Dar femeia-f murii știți d-voastră bine cum își ridică nasul, cum pășeste de năvărit, cum sună din rochie, cum îngălbinește de ciudă când simte, că alta-i mai mult decât ea.

Aceia și acestea vorbesc și formează elita noastră românească. Adică zic c'o, formează. Ceilalți sunt „pa-uri“ și „păuroae“, proști și proaste, necrescuți și necrescute. Ele și ei singuri sunt totul.

Și iarăși — iubiți cetitori — poate nu fie-care sătuț ori orășel de al nostru își are astfel de elită a sa proprie, dar cred că recunoașteți împreună cu mine, că celea mai multe au o astfel de manifestare neromânească și neardelenească mai ales. Nu cercați s'ajungeți cu scări de fraze și ceremonii de bontou ridicule la o astfel de elită. Lăsați să se înalțe tot mai sus, pân' a da Dumnezeu să dea peste elitele noastre acolo în înălțimile lor un vânt aspru, un vifor, să le măture ca pe niște colonne de fum.

M'am dus cu gândurile departe și n'am băgat de seamă c'a mai trecut șeful de zece ori pe lângă mine cu soartă-ss, și nu l'am salut. Sărac de mine, și chiar pe mâne aveam să-i cer un avans de zece coroane. De nu mi-le a da e rău. De mi-le va da, va lăsa să cadă monedele așa de sus, așa de sus, încât mie mi-se va părea, că ameteșc, iar lui că mă strivește ca pe un nimica.

Cel puțin dacă ar fi o vreme tot ca azi, aș mai putea râsufla și eu, amărât pigmeu ce sunt, aș sta

sunt neîndurate, una față de alta. D șoara, care se afla ieri seara în odaie, fugi de mine, ca de o ființă murdară. Avea dreptate, sunt o ființă murdară. Dar nedreptatea, care mi s-a făcut e numai a mea; e nedreptatea mea, și vreau s-o port singură; sunt silită, s-o port singură. Ce le pasă de mine femeilor, cari n-au păcătuit? Suntem prea departe unele de altele și nu ne înțelegem! (Hester intră prin fund.)

Gerald: Te implor mamă, fă ce te-am rugat!

Mrs. Arbutnot: Care fiu a pretins vre-odată de la o mamă, să aducă asemenea jertfă urată? Nici unul!

Gerald: Care mamă s-a împotrivit vre-odată, să se căsătorească cu tatăl copilului ei propriu? Nici una!

Mrs. Arbutnot: Nu vreau. Să fiu cea dintâi!

Gerald: Mamă, tu crezi în religie și tu mi-ai sădit în suflet și mie credința. Această credință, această religie, trebuie să-ți mărturisească adevărul. Ești convinsă, o crezi, o simți!

Mrs. Arbutnot: N'o cred! N-o simt, și nu voi pași niciodată înaintea altarului sfânt, nu voi implora niciodată binecuvântarea lui Dumnezeu, asupra unei asemenea bajocuri, cum ar fi căsătoria mea, cu George Harford. Nu vreau să rostesc

cuvintele ce ne învață biserica să spunem, nu vreau să le rostesc. Nu cutez. Cum aș putea jura iubire acelui bărbat, pe care îl urăsc, pe care-l disprețuesc; cum aș putea stima pe acela, care nu m-a stimat, să ascult de acela, care cu puterea lui, m-a silit să păcătuiesc? Nu. Căsătoria e un sacrament numai pentru cei ce se iubesc, iar nu pentru un bărbat, ca el și pentru o femeie, ca mine. Gerald, pentru a te scuti de gura și disprețul lumii, am mințit; douăzeci de ani am mințit; n-am cutezat să spun lumii adevărul. Dară de dragul meu nu vreau să jur lui Dumnezeu, când e de față Dumnezeu. Nu, Gerald, nici o ceremonie, fie sfințită de biserică, sau fie impusă de stat, să lu mă lege de George Harford! Poate sunt prea strâns legată de el, care după ce mă răpi și după ce mă înjosi, mă părăsi mai bogată decât înainte; în noroiul vieții mele găsiu mărgăritarul scump, sau acela ce mi-se părea mie mărgăritar.

Gerald: Acum nu te înțeleg.

Mrs. Arbutnot: Bărbații nu înțeleg sufletul de mamă. Eu nu mă deosebesc de celelalte femei, decât prin rușinea și pedeapsa, ce am suferit-o și prin nedreptatea ce mi s-a făcut. Și totuși pentru ca să te nasc, am privit moartea în față, pentru că să te nufresc, a trebuit să mă lupt cu ea. Moartea se lupta cu mine pentru tine.

Toate femeile se luptă cu moartea, pentru copiii lor; moartea n-are copii și de aceea vrea să-i răpească pe ai noștri. Gerald, când erai gol, te-am îmbrăcat, când erai flămând, ți-am dat de mâncare. Ziua și noaptea, te-am îngrijit. Nici o muncă, nu-i prea josnică, nici o grijă prea mare, pentru acea ființă, pe care o iubim noi, femeile — și ah, cât te-am iubit. N-a iubit mai mult Hanna pe Samuil. Tu ai avut lipsă de iubire, tu erai slab în trupșor, și numai iubirea era în stare să te mai ție în viață; numai iubirea, e în stare să mai ție 'n viață pe ori și cine. Copiii, de cele mai multe ori nu se gândesc și ne fac dureri fără să vrea, și noi, mamele, nădăduim să ne prețuiască mai mult, când vor fi mari și ne vor cunoaște mai bine. Dar ne înșelăm amarnic. Lumea ni-i răpește și ei leagă prietinie cu acei, cu cari se simt mai fericiți, decât la noi și se bucură de plăceri dela cari noi suntem oprite, de interese, de cari noi suntem străine. De cele mai multe ori sunt nedrepti față de noi. Copiii ne blastemă când viața li-e amară, și dacă li-e dulce, noi nu-i putem gusta dulceața, împreună cu ei. Tu, ți-ai câștigat mulți prietini, ai intrat în casele lor și te-ai bucurat împreună cu dâșii, iar eu, care îmi cunoșteam taina, n-am cutezat să-ți urmez, eu am rămas acasă, am închis ușile, m-am ferit de lumina soarelui și am stat în întunecare. Ce aș fi

căutat eu în casele cinstite? Trecutul, m-ar fi însoțit pretutindeni... iar tu erai în credința că eu nu-mi dau seamă de bucuriile vieții. Le doriaș din adâncul inimii, dar nu cutezam să mă ating de ele, simțeam, că n-am drept la ele. Purtând grija săracilor, tu mă credeai fericită, socoteai că aceasta e menirea mea. Nu era aceasta; dar unde era să alerg? Bolnavii nu înțereabă dacă mâna, care le scutura așternutul e curată; celor de pe patul morții nu mult le pasă, dacă buzele, cari le ating fruntea, au gustat sărutul păcatului. La tine m-am gândit întotdeauna, lor le-am făcut parte numai din iubirea, de care tu n-aveai lipsă; am risipit-o iubirea pentru ei, care nu li-se cuvenea... Tu mă credeai evlavioasă îngrijindu-mă prea mult de poruncile bisericii. Dar cătră cine era să mă îndrept? Biserica, lăcașul Domnului, e singurul adăpost, în care se primesc păcatele și tu Gerald erai în inima mea prea adânc întotdeauna. Cu toate că îngeunuchiam și mă rugam dimineața și seara, în fiecare zi, tot nu simțeam mustrare pentru păcatul meu. De ce să fi simțit mustrare? Erăi doar tu, dragul meu, rodul păcatului. Nici acum, că ești așa de aspru cu mine, nu mă pot căi și niciodată n-am să mă căiesc. Tu ești mai curat decât nevinovăția. Mai bine vreau să fiu mama ta — o mult mai bine — decât să fi fost pururea curată... Tu nu mă în-

în răcoarea sării și spunându-mi gândurile, așa crede că m-a ascultă o mulțime imensă, care m-a aprobat. Ci acum ar fi mai bine să tac, s-a ascultă tainele mărite ale firii, singură ea neprihănită. Să trec printre verdețea păduricii ca în vis, un vis adevărat. Așa, așa... Prin poleiul și razele de lună..."

Chestia mănăstirilor noastre. Comisia încredințată cu afacerea despărțirii mănăstirilor românești de cele sârbești, și-a terminat lucrările după pertractări de două săptămâni, sub presidenția episcopului Ig. Pap. Este speranță pentru o înțelegere pacinică, cedând Sârbii Românilor una din cele două mănăstiri, cari formează subiectul litigiului.

Serisori din București.

Dela Ligă.

Tot Duminecă și-a ținut adunarea sa generală anuală secția din București a Ligei Culturale.

În fața unui număr de membrii, mai mare decât de altă dată, s-a citit raportul secretarului despre activitatea Ligei în cursul anului trecut. Lipsind d-l St. Bogdan, citirea s-a făcut de d-l J. Scurtu. Și-a citit apoi și casierul raportul său, din care reiese că intrările din acest an la secția București se ridică la 25.000 lei, față de 7000 din anul trecut.

Luând cuvântul d-l Slavici, președintele, spune că chiar cu această creștere însemnată noi nu putem fi mulțumiți și că pentru ca să-și poată îndeplini în chip mai simțitor chemarea ei, secția bucureșteană trebuie să dea în anul viitor măcar rezultate întreprinse, dacă nu înzecite.

Se mai alege o comisie de trei, spre a verifica socotelile.

La sfârșit d-l Stoescu face propunerea de a se organiza de Ligă, sau cu sprijinul ei, săzătorii în mahalalele orașului, fie spre a câștiga membri noi, fie spre a deștepta conștiințele.

S-a trimis din partea adunării următoarea telegramă d-lui Maiorescu, în aceleași clipe sărbătorit la Senat:

»Secția București a Ligei pentru unitatea culturală a tuturor Românilor, întrunită în adunare generală anuală, se alătură din toată inima la sărbătorirea ilustrului luptător pentru unitatea sufletească a Românilor de pretutindeni.«

Dela Teatrul Național.

Până la ivirea »Viforului« lui Delavrancea, Teatrul Național a mai avut o comedie nouă de G. Ranetti: »Romeo și Julieta la Mizil.«

O deslușire mai întâi pentru cititori: Mizilul este pentru România cam aceia ce ar fi Pofeldea pentru Ardeal. Toți îl ia în bătaie de joc. Începutul l-a făcut maestrul Caragiale într-o schiță, în care e vorba de lupta primarului acestei respectabile urbe pentru ca să facă să se oprească și la gara Mizil expresul de Berlin.

Acest boicot al Mizilului se urmează acum în mod regulat în revista umoristică »Furnica« de către d-l Ranetti, care e originar din acest oraș, chiar...

Ingratitudinea fără margini față de urbea sa natală și-o arată d-l Ranetti în această comedioară într-un act: »Romeo și Julieta la Mizil« (une-ori îl scrie Mizil).

Ghiță Pleașcă și d-l Naie, șefii ai celor două partide istorice, liberal și conservator, sunt la cuțite.

În tot Mizilul sunt 4 felinare: la porțile celor doi șefi câte unul (sunt vecini) și câte unul la poarta doctorului și suprefectului.

Nici odată însă nu se aprinde felinarul dela poarta celui ce zace în opoziție. De acest lucru are grijă sergentul dela poartă, care spre a se ține în post, caută să fie în grațiile bucătăresei celui dela putere...

Atât șefii cât și servitoarele lor e destul să se zărească, pentru ca să înceapă să se insulte.

Situația însă devine și mai comică când Mișu, telegrafist, al șefului conservator (Romeo) declară că iubește »a la Shakespeare« pe Veta lui Ghiță Pleașcă (Julieta). Cei doi șefi se dau învinși de stăruințele copiilor, dar fiind-că nu vreau să fie învinuși la centru, că s-au înrudit tocmai cu dușmanul politic, fiecare își dă demisia din partidul său, înscriindu-se în acel al viitorului soț. Fără să știe unul de altul, se pomenesesc iar adversari: cel din opoziție trece la guvern și vice-versa.

Sergentul din stradă se mută, cu damigeana de vin cu tot, de pe lavița celui trecut în opoziție pe lavița celui trecut la putere și ia măsuri să se aprindă felinarul cărui i-a venit rândul.

Scena o formează curțile șefilor, cari dau în bulevardul »I. C. Brătoanu«.

Placa de metal, care poartă numele bulevardului are în dos scris »bulevardul Lascar Catargiu — așa că odată cu schimbarea guvernului e destul să se întoarcă placa.

R. C.

STIRILE ZILEI.

— 27 Noembrie v.

Barbey D'Aurevilly. Între marii scriitori ai Franței poate că unul singur a fost mai mult lăsat în uitare și răsplătit cu nepăsarea aceea a mulțimei, ce trebuie uneori să acopere întreaga activitate a unui om mare.

Și acest om a fost Barbey D'Aurevilly, romancier și cugetător mare, unul din cele mai rare spirite, ce le-a avut Franța și lumea întreagă în secolul trecut...

Ca în totdeauna, când e vorba de un om de geniu, ignoranța și ticăloșia contemporanilor n-au contribuit decât să-l facă pe scriitor ca să se retragă, să se refugieze tot mai mult într-o viață de concentrare și de neconțință activitate...

Prieten cu nenorocitul poet Charles Guerin, a căutat să dea o ediție a operilor lui...

În același timp Aurevilly ridică monumentala operă cu care astăzi se mândrește Franța și pe care o cinstește toți cei ce pot prețui farmecele spiritului no-

bil galic, redat prin prisma unui om de vastă cultură și în același timp mare scriitor...

Se înțelege că a avut dușmani destui, mulți de tot, Aurevilly...

Au trebuit să treacă ani, până să dispară certurile personale...

Acum tocmai s-au publicat și scrisorile lui Aurevilly către sora lui Guerin și un prieten comun...

Și din aceste scrisori ceea ce simți că strălucește mai mult, e spiritul fin al lui Aurevilly, cea ușurință de discernământ în cele mai complicate chestiuni, în cari simți vioiciunea minții scriitorului scânteiând într-un stil de o rară simplitate.

D'Aurevilly era un excelent »causeur« și poate că atât de mult îi plăcea și lui această notă distinctivă a lui, că ar fi fost în stare, cum îi spunea unui amic, să discute într-una, să spue tot ce avea de spus, fără să însemneze nimic...

Însă în scrisori nota aceasta de »causeur« a lui d'Aurevilly te atinge cu atât mai mult, cu cât foarte arareori a putut fi un gen de activitate serioasă, virilă.

Scrisoarea e nu știu ce efeminare a spiritului și d'Aurevilly era cel mai mare vrășmaș al acelor »basbleus« cari preponderau în cenacluri pe vremea lui, și pe cari îi batjocurește finul ironist pe unde numai poate.

Prin întreg felul lui de a fi, d'Aurevilly iese din grămada aceasta a contemporanilor de viață literară și i lasă pe toți să fie duși de căpăstru de cutare sau cutare gramatic dibaci, cum se întâmplă și la noi, și el rămâne senin în fruntea lui, gratificându-i cu străfulgerările sarcasmului pe toți martirii turnelor literare!

Aici stă marele merit al lui d'Aurevilly, în această putere de concentrare și izolare, în care a dus-o până la sfârșit fără să-i fie teamă încă odată de a spune cuvântul întreg, ori de câte ori avea prilejul.

Și astăzi, când într-un colț al Normandiei se desvălește statuia lui, executată de marele sculptor Rodin, ne implinim și o datorie de admiratori ai marelui d'Aurevilly, prin aceste puține spuse asupra lui...

Lista neagră. Din Seghedin ni-se anunță că redactorul ziarului sârbesc Branik din Neoplanta, Ianco Perici, și-a început stagiul de două luni, acolo.

— »Kel. Ert« este informat, că procesul intentat »Telegrafului Român« pentru un articol în contra ordonanței lui Apponyi, va fi sistat în urma unui ordin sosit la procuratură dela ministrul de justiție.

Serată literară în Cluj. Tinerimea universitară română din Cluj invită cu toată onoarea la serata literară în memoria marelui arhiepiscop Șaguna, ce se va ține la Duminecă la 12 Dec. a. c. oarele 8 seara

în sala dela Hotel Central, cu următorul program: 1. Cuvânt de deschidere de Oct. Costea. 2. »La mormântul marelui Andrei«, esec. de corul tinerimei. 3. Solo de violină, esec. de Ionel Crețiu. 4. Disertațiune, de Petru Roșca. 5. »Inchinare memoriei marelui Andrei« de Seb. Stanca, declam. de Ieronim Stoichiția. 6. »Pribeagul« esec. de corul tinerimei. — Taxă de intrare nu este.

Cununie. Ana Caliani și Vasile Gheție, cununați. — Sieulea de Câmpie, 21 Nov. 1909. (Pentru pomul de Crăciun?)

A repausat Valeria Bosian după un morb îndelungat și greu, în Sântiacobul de Câmpie.

Telegraful de buzunar. Profesorul italian Cerebotani, care a inventat telescriponul sau mașina de scris la distanță, a inventat acum un alt aparat din cele mai curioase: telegraful de buzunar. Acest telegraful nu-i decât un receptor mic portativ de telegrafie fără sârmă. Scopul de căpetenie al inventatorului e aplicarea lui la telegrafia militară. Cu acest telegraful se pot primi ordinele transmise dela un post oare-care de telegrafie, fără sârmă, oricărui detașament sau chiar oricărui soldat izolat, trimis în recunoaștere sau însărcinat cu o misiune, și asta într-o rază de 30—40 km.

Călimdarul Block al lui Socec a sosit la librăria »Gazetei« și se vinde ca în totdeauna cu 1'40 cor. plus porto recomandat 45 bani.

— Asemenea a apărut și renumitul calendar al »Minervei« cu un bogat cuprins artistic literar. Prețul 1'25 coroane. Porto 20 bani.

În cancelaria d-lui Dr. Sárkány Miksa, avocat în Reghinul-săseș aflat aplicare un candidat de avocat român la începutul practicii sale.

O doftorie pentru popor. Se poate numea atare spiritul lui Moll și sarea, care prin fricțiune întărește mușchii, alină durerile, precum și tot felul de reumatism se vindecă cu succes sigur. Prețul unei sticle 1 cor. 90 bani. Se trimite zilnic cu rambursă postală de farmacistul și liferantul curții c. și r. A. Moll, Viena, Tuchlauben 9. În depozitele din provincii să se ceară expres preparatul Moll provăzut cu marca de scut și subscriere. — (2)

Bibliografie.

A apărut »Călimdarul Ligei Culturale« în tipografia »Neamul Românesc« din Vălenii-de-munte, prețul 75 bani.

ULTIME ȘTIRI.

Târgul-Mureșului, 10 Dec. (Depeșă.) D-l Augustin Folea a fost azi oșândit la 2 luni închisoare și 100 Cor. amendă pentru un raport din Gazetă!! Apărător Dr. Băra.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Râm.

Redactor responsabil: Dr. Sever Dan.

telegi? nu vezi? Necinstea mea mi te-a făcut mult mai scump și rușinea mea te-a încătușat mai strâns de mine. Prețul, care l-am plătit pentru tine, prețul pentru care mi-am chinuit trupul și sufletul, îmi redă cel puțin iubirea ta, pe care o simt. Te rog, din adâncul sufletului meu zburcumat te rog nu-mi pretinde acest lucru îngrozitor! Ai fost copilul rușinei mele, rămâi copilul rușinei mele!

Gerald: Mamă, nu cunoașteam iubirea ta fără de margini. Și vreau să fiu de-acum un flu mai bun decât până acuma, și de aceea tu și eu... amândoi, nici-odată n-ar trebui să ne părăsim... dar mamă... nu pot altfel... trebuie să devii soția tatălui meu, trebuie să te măriti cu el, e datorința ta mamă!

Hester (aleargă și îmbrățișează pe mrs. Arbuthnot): Nu, niciodată să n-o faci! Ar fi o desonoare, prima pe care a-și cunoaște-o în viață, ar fi o rușine fără margini! Părăsiți-l și veniți cu mine. Mai sunt și alte țări afară de Anglia... O, alte țări, de partea cealaltă a mării, mult mai frumoase mult mai curate și mult mai drepte. Lumea-i largă și mare!

Mrs. Arbuthnot: Pentru mine nu mai există lumea. Pentru mine lumea s-a surpat și ori unde plec, numai spini îmi răsar în cale.

Hester: N-o să mai fie așa. O să a-lăm pretutindeni lunci verzi și isoare mpezi și dacă veți plânge, o să plângem împreună, fiind-că amândouă îl iubim!

Gerald: Hester!

Hester (il respinge): Nu, nu! D-ta nu mă poți iubi, dacă n-o iubești și pe dansa. D-ta nu mă poți stima, dacă dansa nu-ți este mai sfântă. În sufletul ei de femeie totul s-a schimbat în martiriu. În casa ei nu numai pe ea, ci pe noi toți ne-a lovit cruzimea sorții.

Gerald: Hester, Hester, ce să fac?

Hester: Stimezi pe bărbatul, care ți-e tată?

Gerald: Dacă-l stimez? Il disprețuiesc, e un josnic.

Hester: Îți mulțumesc din inimă, pentru că m-ai scăpat aseară de el.

Gerald: A, nu e de ce! Mi-ași da viața pentru D-ta! Dar nu-mi spui ce să fac de-acum?

Hester: Nu ți-am mulțumit pentru ajutorul ce mi-ai dat?

Gerald: Dar ce să fac acum?

Hester: Întreabă de inima d-tale iar nu de la mea. Eu n-am avut niciodată o mamă, la care să-i aduc mântuire sau rușine.

Mrs. Arbuthnot: Are o inimă de peatră — de peatră; lăsați-mă să plec!

Gerald: (aleargă și înghenunchiază înaintea mamei sale): Iartă mama, iartă; am făcut rău.

Mrs. Arbuthnot: Nu mă săruta pe mâni, ele sunt reci. Inima mi-e rece; a zdrobit-o ceva.

Hester: Ah nu vorbiți așa. Inimile viețuiesc, tocmai când se sfarmă. Desfătările pot schimba o inimă în stâncă. bogăția o poate învârtă, dar durerea — o, durerea n-o poate frânge. Și-apoi, ce dureri mai aveți? În clipa aceasta îi sunteți lui mai scumoa de cât ori și când, îi sunteți scumoa ca întotdeauna? Ah, aveți milă pentru el.

Gerald: Tu-mi ești și mamă și tată; n-am lipsă de al doilea părinte. Eu am vorbit, mamă, pentru tine, numai pentru tine. Spune mamă, spune: am găsit o iubire numai pentru-ca s-o pierd pe cealaltă? Nu rosti cuvântul acesta. Mamă, tu ești fără milă?... (se ridică și se aruncă plângând pe o canapea).

Mrs. Arbuthnot (cătră Hester): Dar în adevăr, a găsit a doua iubire?

Hester: Știi cât l-am iubit întotdeauna!

Mrs. Arbuthnot: Dar noi suntem foarte săraci...

Hester: Cine-i sărac în clipele acelea, când se simte iubit? Eu, îmi urăsc bogăția, e o povară; perunite-mi s-o împart cu el!

Mrs. Arbuthnot: Dar noi purtăm pe frunte semnul necinstei; noi suntem lăpădați din rândul oamenilor. Gerald n-are nume. Păcatele părinților, să cadă asupra copiilor; e legea lui D-zeu!

Hester: N-am avut dreptate. Legea lui D-zeu e numai iubirea.

Mrs. Arbuthnot: (se scoală, ia pe Hester de mână și trece la Gerald, care stă cu capul în palme, pe canapea, îl privește tîntă și zice): Gerald, dragul meu, nu pot să-ți dau un tată, dar îți aduc în schimb o soție!

Gerald: Mamă, nu sunt demn nici de tine și nici de ea.

Mrs. Arbuthnot: Dacă ea vine la tine, ești demn Gerald. Și când veți fi duși, când vei fi cu ea departe, Gerald... gîndește-te și la mine. Nu mă uita. Și dacă te rogi, roagă-te și pentru mine. Tu vei fi fericit Gerald, și când suntem cei mai fericiți să ne rugăm!

Hester: O, nu se poate să ne părăsiți?

Gerald: Mamă, tu vrei să ne părăsești?

Mrs. Arbuthnot: V-ași aduce numai rușine!

Gerald: Mamă!

Mrs. Arbuthnot: Numai pentru puțin și dacă îmi veți permite pe urmă am să stau totdeauna în jurul vostru.

Hester (cătră mrs. Arbuthnot): Veniți cu noi în grădină!

Mrs. Arbuthnot: Mai târziu, ceva mai târziu!

(Hester și Gerald es).

(Va urma.)

Corporațiunea industrială din loc cu durere aduce la cunoștință, că iubitul și mult valorosul ei președinte

NAGY JOSZEF

cioplitor în piatră,

a răposat în 9 l. c. la oarele 5 d. a. în urma unei scurte suferințe.

Rămășițele pământești ale mult regretatului președinte se vor transporta în 10 l. c. la oarele 3 d. a. în casa rece a bisericii rom. cat. din Blumâna și de acolo în 11 l. c. la oarele 3 d. a. se vor depune spre vecinică odihnă după ritul bisericii romano-catolice.

Brașov, în 10 Decembre 1909.

Corporațiunea industrială din Brașov.

Pește sărat

de tot soiul cu prețul cel mai ieftin. Comande a se adresa la Magazinul de Deposit al Băncii de credit ung. (Hittelbank) la Gara Brașov. Telefon Nr. 328. (8 s. -10)

Contra tusei, răgușelei și catarului are efect mai bun

Bomboane Pemete ale lui RETHY

a se observă, ca la cumpărare să se ceară expres Bomboane Réthy, deoarece sunt multe imitații rele

1 Carton 60 bani.

Să cumpărăm numai

RETHY Pemete bombóne!

PRIMA FABRICĂ de ARME din FERLACH

PETER WERNIG

SOCIETATE CU CAPITAL LIMITAT, FERLACH, KÄRNTEN

Recomandă produsele sale recunoscute ca fiind de prima calitate și anume:

Puști de vânatoare și de serviciu, de tot-felul, încercate de cătră autorități. Pistoale și Revolvere dela cele mai simple până la cele mai fine și cu toate prețurile.

Cea mai mare putere
— de penetratiune. —

Specialitate: Singurii fabricanți de puști cu 4 tevi dovedite ca foarte bune. Se fabrică arme după dorință și speciale, se fac reparațiuni și prefaceri de tot genul și foarte solide cu prețuri ieftine.

Depou bineasortat cu requisite pentru vânatoare și cu toate obiectele în legătură cu aceasta.

Condițiuni speciale pentru d-nii revânzători și fabricanți de arme.

La cerere se expediază Prețul curent ilustrat, gratis și franco.

ANUNCIURI

(inserțiuni și recl.)

Se adresa subscrierilor la administrațiune. În cazul plății unui anunțu mai mult decât se face soldământ care areca cu cât publicarea se face în mai multe zile.

O vai!

Tusea blăstămată o să mă înec!

Tusea, răgușala și flegma o vindecă iute și sigur

„Pastile alui Egger pentru piept”

are gust bun și nu strică apetitul. Per Karton 1 cor. și 2 corcoane. Karton de probă 50 bani.

Deposit principal de trimitere: Farmacia „Reichspalatin”

Budapest, Váci-körut 17.

Trălască!

Pastile Egger m'a vindecat!

Se capătă în Brașov: Borsó-dó István, Julius Hornung, Emil Jekelius, Franz Keemen, Victor Klein, Rudolf Kugler, Laug & Theil, droguerie, Eduard Neustädter, Heinrich G. Ober, Victor Roth, Stenner, Frideric, Teutsch și Tartler, droguerie
In Râșnov: Josef Scheerer, Eugen Pastenier, Dr. Poschs Erben, droguerie.

Prețuri foarte reduse numai în Novembre și Decembre.

Costume dela
Izsák
8.50.

ATENȚIUNE!

Rocuri blânite
dela
Izsák
12.—

Din cauza vânzării slabe și marfă multă în lunile Novembre și Decembre se vând cu prețuri foarte reduse

Haine de bărbați și de copii.

IZSAK HENRICH & Co.

Rocuri lungi
de iarnă
Izsák
11.—

Strada Porții 9.
Pantaloni
Izsák
2.75.

Rocuri scurte
Micado,
Izsák
6.50

Costume de copii
—50

Rocuri de iarnă
pentru copii 7—

Pantaloni pentru copii
2—

Prafurile-Seidlitz ale lui MOLL

Veritabile numai dacă fiecare cutiă este provădută cu marca de apărare a lui A. MOLL și cu subscrierea sa.

Prin efectul de leuire durabilă al Prafurilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutateilor celor mai ce-bicose la stomac și pânțee, în contra cărcelilor și acrelei la stomac, constipațiunei cronice, suferinței de ficat, congestiunei de sânge, haemorhoidelor și a celor mai diferite bóle femeesici a luat acest medicament de casă o răsnândire, ce creșce mereu de mai multe decenii încóce. — Prețul unei cutii originale sigilate Coróne 2— Fa'sificațiie se vor urmări pe cale judecătórescă.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.

Veritabil numai dacă fiecare sticlă este provădute cu marca de scutire și cu plumbul lui A. Moll

Franzbranntwein-ul și sarea este fórté bine cunoscută ca un remediu popular cu deosebire prin tras (trotat), alinând durerile de șoldină și reumatism și a altor urmări de recéa. —

Prețul unei cutii originale plumbate cor. 2.—

Sapun de copii a lui Moll.

Cel mai fin săpun de copii și Dama, fabricat după metoda cel mai nou, pentru cultivarea rațională a peleii, cu deosebire pentru copii și adulți. — Prețul unei bucăți cor. —40 b. Cinci bucăți cor. 1.80

— Fie-care bucestă de săpun, pentru copii este provădută cu marca de apărare A. Moll. —

Trimiterea principală prin Farmacistul A. MOLL Wien, I. Tuchlauben 9

— Comande din provinciă se efectuează díluc prin rambursá postală —

La depozita să se ceară anumit preparateie provădute cu i călitura și marca de apărare a lui A. MOLL.

Depozite în Brașov: la d-nii farmeciști Ferd. Jekelius, Victor Roth și en gros la D. Eremus Nepoșit.